**Люшнівська Людмила**
викладач
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
(Умань, Україна)

# ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК МЕТОД УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

На сучасному етапі розвитку суспільства особливої актуальності набуває проблема формування суспільно-активної, творчої, компетентної особистості, яка самостійно генерує нові ідеї, приймає нестандартні рішення. Формування такої особистості здійснюється в умовах широкого використання інтерактивних технологій навчання, сутність яких полягає у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учасників.

Загальна стратегія навчання іноземних мов визначається потребами сучасного суспільства та рівнем розвитку лінгвістичних, психолого-педагогічних і суміжних наук. Цією стратегією є комунікативний компетентно-орієнтований підхід, який зумовлює практичну мету навчання й вивчення іноземних мов, а саме: оволодіння іншомовним міжкультурним спілкуванням шляхом формування та розвитку міжкультурної компетенції [1:20].

Сучасні технології навчання, повинні бути зорієнтовані на особистість студента, створення умов для його самовираження і розвитку, при якому прагнення постійно оптимізувати навчальний процес з урахуванням особливостей інформаційного суспільства зумовлює потребу в нових технологіях навчання:

· *діалогічна технологія*, яка спрямована на розвиток інтелекту студента як діалогізму свідомості через залучення до діалогу культур з метою формування самобутнього інтелектуального самовиявлення та креативного мислення. Така технологія співзвучна культурологічному підходу до навчання іноземних мов, задекларованому в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти, і передбачає передачу культурних надбань і культурне відтворення людини з метою відтворення суспільства на національному і міжнаціональному рівні

· *технологія збагачення*, що базується на ідеї важливості інтелектуального виховання студента через актуалізацію та ускладнення його власного ментального досвіду, до складу якого входять когнітивні, метакогнітивні та інтенційні компоненти. У навчанні іноземних мов процес збагачення ментального досвіду особливо інтенсивно відбувається під час формування вмінь чотирьох видів мовленнєвої діяльності [3: 32].

· *технологія навчання у співробітництві*, яка наголошує на необхідності розвитку індивідуальної відповідальності й комунікативних навичок для виконання спільного завдання, досягнення спільної мети у форматі роботи в команді. У навчанні іноземних мов професійного спрямування така технологія широко використовується в режимі парної роботи, роботи в групах. Робота в парах може розглядатися як робота в мінігрупах, що складаються з двох осіб, проте оптимальним можна вважати склад групи з 3-5 студентів. Більша кількість осіб руйнує головну перевагу групової роботи – можливість надання достатнього часу для іншомовної комунікації кожному студенту. В менш чисельній групі – можливість інтеракції з різними комунікантами звужена і діапазон варіантів розвитку комунікації обмежений [3: 31].

· *особистісно-орієнтована, або особистісна технологія*, спрямована на саморозвиток студента через допомогу йому у створенні власної цілісної картини світу на основі науково-технічних і культурних надбань людства завдяки повноцінному становленню головних ліній психічного розвитку – спостереження, мислення, практичної діяльності. Основою особистісної технології виступає комплексний підхід, який орієнтує побудову системи розвитку на цілісну особистість, а не на окремі її якості; сприяє всебічному розвитку особистості, що є результатом комплексного вирішення виховних і розвиваючих завдань; забезпечує центрованість навчального процесу на особистості з її здібностями, обдаруваннями, талантами і невичерпними можливостями до саморозвитку, самоосвіти, самореалізації; має підґрунтям такі принципи, як гуманізм і демократизм, свобода і відповідальність, поєднання

загальнолюдських і національних цінностей, єдність інтелектуального, морального й естетичного розвитку [3: 31].

Специфіка викладання іноземних мов і намагання активізувати навчальний процес, зробити його більш творчим та індивідуалізованим зумовлюють необхідність використання інтерактивних технологій. Відмінність між ними і традиційними організаційними формами полягає у спрямованості навчальної діяльності первинної групи (пари) на досягнення спільної мети. Залежність загального успіху від внеску кожного усуває конкуренцію всередині групи, змушує її учасників слухати один одного, доводити, сперечатися, враховувати різні думки і пропозиції щодо розв`язання проблеми, навчатися самому й навчати інших, логічно висловлюватися, опонувати тощо [2: 209].

Використання інтерактивних технологій не самоціль, а засіб створення атмосфери доброзичливості й порозуміння, усунення почуття страху і невпевненості у собі, подолання мовного бар'єру, намагання зробити студента більш розкутим, налаштувати на успіх, виявити його здібності до творчості.

Досить поширеним є застосування методу проектів, який завершує вивчення кожної розмовної теми впродовж навчального року і демонструє не лише мовні уміння і навички кожного студента, а й здатність до творчого мислення. В процесі проектної роботи відповідальність за навчання лягає на самого студента як індивіда і як члена проектної групи. Основне, що сам студент визначає, яку інформацію міститиме проект та в якій формі пройде його презентація [4: 206].

Результатом проектної роботи студентів є розвиток креативного мислення, набуття навичок самостійної та групової роботи, демонстрації та пояснення матеріалу. Використання інтерактивних форм та методів навчання є системним і логічно обґрунтованим у навчальному процесі, де чільне місце займають рольові ігри, драматизації, групові дискусії тощо. Означені види роботи є особливо ефективними на заключному етапі роботи над певною темою. Їх застосування посилює особистісну та комунікативну орієнтованість

навчання, стимулює творчість студентів та створює реальні умови для досягнення практичного результату навчання [4: 204].

Розвиток креативного мислення та посилення творчої активності студентів зумовлюють необхідність використання таких завдань, як написання доповідей відповідно до тематики робочої програми курсу, оформлення документації (написання резюме, заповнення карток для проходження паспортного контролю при перетині кордону та ін.) відповідно до світових стандартів, сприяло формуванню в студентів навичок письмової комунікації, що є важливими, зважаючи на процеси глобалізації та інтернаціоналізації [1:23].

Отож необхідно зазначити, що інтерактивне навчання потребує зміни структури організації заняття в групі, а також зміни кількості часу для підготовки як студентам, так і викладачеві. За таких умов інтерактивні методи допоможуть з одного боку, більш ефективно організувати комунікативно-пізнавальну діяльність студентів, а з іншого - сприятимуть оволодінню студентами навчальними стратегіями та виробленню власного ефективного стилю пізнавальної діяльності.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баханов К. Шляхи інноваційного навчання // Історія в школах України. — 1999. — № 4. — С. 19—25.

2. Бондарчук Н.В. Інноваційні технології в освіті [Електронний ресурс] / Н.В. Бондарчук, О.І.Булейко. // Педагогічний альманах. – Вінниця – 2011. – Випуск 9. – С. 207- 213.

3. Буркова. Л. Ключ до управління: Класифікація педагогічних інновацій як елемент механізму керування інноваційним процесом в освіті / Л. Буркова // Директор школи, ліцею, гімназії. − 2000. – №1. − С. 31–37.

4. Стрілець С.І. Інноваційні технології і методи навчання у вищій освіті: проблеми та перспективи / С.І. Стрілець // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету / Серія: Педагогічні науки / – Чернігів: Видавничий відділ ЧДПУ, 2011. – Випуск 90 – С. 204 – 209.